

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Serijs 3: Ekonomska Statistika

Spoljna Trgovina Robom Novembar 2019

AGJENCIA E STATISTIKAVE TË KOSOVËS
AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA
KOSOVO AGENCY OF STATISTICS

P r e d g o v o r

Agencija za Statistiku Kosova(ASK) počela je da objavljuje podatke o Uvozu Kosova od 2001. godine, ali kao pouzdani podaci smatraju se od 2005. godine.

Publikacija o Spoljnoj Trgovini zasniva se na podacima Carinske Službe Kosova.

Sve mesečne publikacije su preliminarni podaci koji se razlikuju od godišnjih podataka (konačnih).Ova publikacija sadrži podatke o protoku robe, statističkim postupcima, sekcijama Međunarodne Standardne Klasifikacije Trgovine (SITC), sekcijama Harmonizovanog Sistema (HS), kao i partnerskim zemljama. Metodologija i metode prilagođene su integrisanje i upoređivanje statistika spoljne trgovine roba na međunarodnom nivou.

Uvoz je prikazan po zemlji porekla robe, dok izvoz prema destinaciji.

Vaši komentari, primedbe, sugestije i predloge u vezi ove publikacije su dobrodošli i mogu se poslati na e-mail adresu: ekonomik@rks-gov.net.

Publikaciju su pripremili:

Ilir T. Berisha – Direktor Odeljenja
Ismajl Sahiti - Šef Divizije
Mensure Çerkezi -Šef Sektor

Decembar, 2019. God.

Izvršni Direktor ASK-a,
Isa Krasniqi

Lista skraćenica

ASK	-	Agencija za Statistiku Kosova
F.O.B	-	Slobodno na brodu (Free On Board)
C.I.F.	-	Troškovi, Osiguranje, Prevoz(Cost, Insurance, Freight)
EU	-	Evropska Unija
KN	-	Kombinovana Nomenklatura
SKST	-	Standardna Klasifikacija Spoljne Trgovine
JCD	-	Jedinstveni Carinski Dokument
HS	-	Harmonizovani Sistem
MSO	-	Međunarodni Standardi Organizovanja
CEFTA	-	Sporazum o slobodnoj trgovini sa zemljama jugoistočne Evrope
EFTA	-	Evropska Asocijacija za Slobodnu Trgovinu
N.d.m	-	Navedeno na drugom mestu
s.s	-	suspension system (sistem suspenzije)
d.s	-	drawback sistem (sistem povrata)

Simboli

:	-	Nema podataka
0	-	Manje od polovine korišćene jedinice
_	-	Nije primenljivo

S a d r Ź a j

	Strana
Statistika spoljne trgovine robom – metodološke beleške.....	5
Tabela 1: Promet robe u spoljnoj trgovini	9
Tabela 2: Promet robe u spoljnoj trgovini, kumulativno.....	10
Tabela 3: Izvoz i uvoz prema statističkim procedurama.....	11
Tabela 4: Izvoz i uvoz prema sekcijama SKST-a.....	11
Tabela 5: Izvoz i uvoz prema sekcijama u vrednosti i procentima.....	12
Tabela 6: Izvoz prema zemljama, u vrednosti i procentima	13
Tabela 7: Uvoz prema zemljama, u vrednosti i procentima.....	14

Statistika spoljne trgovine robom – metodološke beleške

Izvori

Statistika spoljne trgovine sastoji se uglavnom od dokumentacije koju uvoznici ili izvoznici (ili njihovi zastupnici) predaju u Carinsku upravu. Ovaj dokumenat je Jedinostveni Carinski Dokument (JCD), koji se upotrebljava za plaćanje carine. Informacije iz ovog dokumenta prenose se u carinskom informativnom sistemu.

Odgovornost za prikupljanje, obradu i publikacija podataka

Carinska Administracija je odgovorna za prikupljanje, unos i obradu podataka carinske deklaracije. Podaci u oblasti statistike koji se popisuju u JCD, izveštavaju se i prikupljaju na mesečnoj osnovi od Carinske Administracije u ASK, elektronskim putem.

ASK je odgovorna za obradu i publikovanje podataka spoljne trgovine. Ove statistike obuhvata podatke po vrsti carinskih postupaka. Dodatni posao obuhvata ispravku i odobrenje carinskih podataka.

Obuhvat

Statistika spoljne trgovine robom ne obuhvata uvoz i izvoz privremene robe, koja će se u nepromenjenom stanju vraćati nakon određenog vremena, kao što su usluge, popravke, novac u vidu plata, monetarno zlato, snabdevanje kosovskih vozila van zemlje derivatima, uvoz robe za kancelarije za vezu i ostalih diplomatskih misija na Kosovu, lični prtljag putnika, komercijalni uzorci ili poštanske pošiljke - paketi niže vrednosti.

Obuhvat

Statistika spoljne trgovine robom ne obuhvata uvoz i izvoz privremene robe, koja će se u nepromenjenom stanju vraćati nakon određenog vremena, kao što su usluge, popravke, novac u vidu plata, monetarno zlato, snabdevanje kosovskih vozila van zemlje derivatima, uvoz robe za kancelarije za vezu i ostalih diplomatskih misija na Kosovu, lični prtljag putnika, komercijalni uzorci ili poštanske pošiljke - paketi niže vrednosti.

Sistem registracije

Statistika spoljne trgovine robom su izrađena pomoću "posebnog" sistema (olakašavajuće definicije) registracije međunarodne trgovine. Po ovom sistemu, uvozi i izvozi se registruju u vreme slobodnog prometa robe na teritoriji, a to je deo unutar zemlje, unutrašnji promet, gde robe mogu se prodati bez carinskih ograničenja. Olakašavajuća definicija podrazumeva, da osim redovne transakcije uvoza i izvoza, uključena je i spoljna i unutrašnja prerada

Posebni uvoz obuhvata izvoz roba nakon unutrašnje prerade, izvoz za spoljnu preradu i izvoz koji se ne registruje na carini.

Posebni uvozi sastoje se od uvoza robe iz: uvoza za unutrašnju preradu (S.S), uvozi za spoljnu preradu, uvozi koji se ne registruju u carini.

Ne uključuju se roba koja je u tranzitu.

Vrednost

Za uvoz, se koristi vrednost cif (uključujući vrednost, osiguranje i prevoz roba u graničnom prelazu na Kosovu). Za izvoz koristi se vrednost fob (Slobodno na brodu). Ovo je vrednost kupljenih roba u inostranstvo, uključujući i pakiranje, transport unutar države, cenu utovara, osiguranje, kao i ostale troškove prilikom ukrcavanja roba u brodu za izvoz, u avionu ili kada su one otpremljene u dalekim područjima. Vrednost fakture izračunava se u vrednosti kosovske granice, dodajući ili oduzimajući, u celosti ili delimično, troškove transpora, utovara, istovara, koje zavise od uslova snabdevanja naznačeni u ugovoru.

Vrednost isključuje:

- svaki iznos primljen od izvoznika duž puta refundacije, u slučaju ponovnog vraćanja carinske facture/plaćanja, subverzije ili druge pomoći.
- svaku stranu carinsku obavezu ili promenu prevoza robe, osim na carinskom prelazu ili na izvoznom prelazu.

Vrednost je u evrima. Za transakcije gde je vrednost data u nekoj drugoj valuti, vrednost fakture se obračunava u evrima korišćenjem nedeljnih kurseva valutne razmene

Period referisanja

Kalendarski mesec je osnovni period za prikupljanje podataka. Zasnivajući se na carinskim podacima, datum predaje carinske deklaracije, ili drugi datumi važni za implementaciju carinskih propisa, su vreme za registrovanje transakcija uvoza/izvoza.

rregullave doganore, janë koha për t'i regjistruar transaksionet e importit/eksportit.

Količinske jedinice

Količina uvezenih i izvezenih roba prikazuje se u neto težini, ako se može odrediti, osnivajući se na prirodi proizvoda i u dopunskim jedinicama, prilikom prepisivanja iz nomenklature carinske tarife. Neto težina je uobičajena jedinica date količine. Težina kontejnera, ručnih prtljaga, materijala pakiranja itd. se isključuju.

Druge količinske jedinice upotrebljavaju se za pojedine značajnije robe, kao što je živa stoka, motori za autovehikla, domaća oprema, satovi, odela (gde jedinica merenja je broj), cipele (gde se upotrebljava broj para), obložni materijal za podove (kvadratni metar) i pića (gde se upotrebljava obim).

Zemlje partneri

U ovoj publikaciji, uvozi su registrovani po zemlji porekla (suprotno zemlji destinacije). Uzeta ili proizvedena roba u jednoj zemlji sa poreklom iz iste zemlje. Pojedinačni proizvod u čijoj su proizvodnji uključene dve ili više zemlje, zemlja porekla smatra se zemlja u kojoj je izvršena poslednja značajna prerada. Pakiranje, ponovno pakiranje i klasifikacija ne smatraju se procesima proizvodnje.

Izvoz se klasifikuje prema zemlji poslednje destinacije. Poslednja destinacija robe smatra se poslednja zemlja za koju roba je namenjena. To ne znači da to je zemlja u kojoj će se vršiti istovar robe ili zemlja finalne potrošnje.

Klasifikacija zemalja

Nomenklatura zemalja je klasifikacija zemalja (geonomenklatura), po Službenom Listu Evropske Komisije, koja se publikuje svake godine. Od januara 1999, se upotrebljava ISO alfa 2 cifreni sistem Ujedinjenih Nacija, prema kojoj svaka zemlja se identifikuje cifrom koja se sastoji od dva slova.

Klasifikacija roba

Statistički podaci se prikupljaju korišćenjem 8-o cifrene Kombinovane Nomenklature (KN)–tarifa i statističkih nomenklatura EU-a. Ova nomenklatura svake godine void se i ažurira od strane Komisije u saradnji sa zemljama članicama. KN-a je ista kao i Harmonizovani Sistem Opisa i Kodiranja Robe (HS), sa oznakama od 6 cifara– Nomenklatura Carinskog Saveta za Saradnju koja se upotrebljava u celom svetu za primenu carinskih tarifa i za izradu statistike spoljne trgovine. KN sadrži blizu 10,400 podtarifa od 8-cifara, gde prve 6 cifre su iste kao i cifre Harmonizovanog Sistema (HS).

Standardna Klasifikacija Spoljne Trgovine (SKST), revizija br. 3 (ITC Rev 3), rađena je od Ujedinjenih Nacija za naprednu međunarodnu uporedivost za statistiku spoljne trgovine.

Standardna Klasifikacija Spoljne Trgovine (SKMT) revizija br.3 sadrži oko 3,100 osnovnih glava (5- cifrene) koje su kombinovane na 261 grupe (3-cifrene), 98 divizije (2- cifrene) i 10 sekcije (1- cifrena). Na primer, Sekcija 6 (proizvedene robe klasifikovane pretežno prema materijalu) sastoje se od 9 divizija, 61 do 69. Divizija 64 (papir, karton i artikli od papira I kartona) sastoje se od dve grupe, 641 i 642, koje zajedno čine 72 osnovnih glava, kao što su 642.94 (paloma, peškiri, stoni pokrivači i slično).

SKST verzija Rev 3 je identična sa strukturom Harmonizovanog Sistema. Svaka kategorija SKST (uključujući sve osnovne glave) je ekvivalentna kombinacijom HS glava (a samim tim i kombinacija NK glava).

SKST verzija Rev 3 je identična sa strukturom Harmonizovanog Sistema. Svaka kategorija SKST (uključujući sve osnovne glave) je ekvivalentna kombinacijom HS glava (a samim tim i kombinacija NK glava).

Objavlivanje podataka

Mesečni podaci su privremeni i objavljuju se: 24 dana nakon referentnog meseca.

Godišnji podaci se objavljuju u junu.

Publikacija

Publikovani podaci statistika spoljne trgovine su: Grupisani podaci koji se publikuju na web stranici ASK-a, 24 dana nakon referentnog perioda.

Mesečno:

Mesečna statistika spoljne trgovine Kosova.

Godišnje:

Konačni podaci.

Statistika Spoljne Trgovine Kosova.

Tokovi izvoza i uvoza za mesec Novembar 2019

Podaci iz Spoljne Trgovine Robe na Kosovu pokazuju na viši trgovinski deficit za (9.2%), u novembru 2019.godine, u odnosu na isti period 2018.godine, odnosno u iznosu od 262.2 miliona evra u poređenju sa deficitom od 240.1 miliona evra koliko je bio u 2018.godini.

Izvoz pokriva uvoz sa (11.9%).

Izvoz roba u novembru 2019.godine iznosio je 35.3 miliona evra, a uvoz je bio 297.6 miliona evra, tako da u poređenju sa istim periodom 2018.godine zabeleženo je povećanje od (1.9%) za izvoz i povećanje od (8.3%) za uvoz.

Prema podacima o glavnim grupama izvoza: (32.5%) čine Bazični metali i proizvodi od metala; Plastika, guma i srodni artikli (14.1%); Prerađena hrana, alkoholna pića i duvan (9.8%); Mineralni proizvodi (7.6%); Biljni proizvodi (6.3%); Pogonske mašine i mehanički i električni uređaji (5.9%); Razni gotovi proizvodi (5.8%) itd.

Dok, prema podacima o glavnim grupama za uvoz: (13.7%) čine Mineralni proizvodi; Pogonske mašine i mehanički i električni uređaji (13.5%); Prerađena hrana, alkoholna pića i duvan (12.4%); Bazični metali i proizvodi od metala (10.5%); Prevozna sredstva (8.6%); Proizvodi hemijske industrije (6.9%); Plastika, guma i srodni artikli (6.5%) itd.

Spoljna trgovina roba sa zemljama EU-a-28

Izvoz Kosova u EU-28 zemljama iznosio je 15.6 miliona evra, odnosno približno (44.1%) od ukupnog izvoza, sa porastom od (48.8%). Glavni partneri za izvoz roba u EU su: Italija (14.1%), Nemačka (10.0%), Holandija (4.6%), Velika Britanija (2.2%), itd.

Uvoz Kosova iz EU-28 zemalja je bio oko 141.6 miliona evra, ili (47.6%) od ukupnog uvoza, što predstavlja povećanje od (12.5%). Najviše uvoza imali smo iz: Nemačke (13.5%), Italije (5.5%), Bugarske (3.8%), Slovenije (3.3%), poljske (3.3%), itd.

Trgovina sa zemljama CEFTA-e

Izvoz Kosova u zemljama CEFTA-e, u novembru 2019.godine dostigao je na 13.7 miliona evra, ili (38.8%) od ukupnog izvoza, što predstavlja pad od (10.7%). Glavni partneri za izvoz Kosova u zemljama CEFTA su: Albanija (14.0%), Makedonija (12.6%), Srbija (5.5%) i Crna Gora (4.8%).

Dok uvoz iz zemalja CEFTA-e, u novembru 2019.godine iznosio je 41.3 miliona evra, ili (13.9%) od ukupnog uvoza, što predstavlja pad od (26.0%). Zemlje sa najvećem učešćem uvoza su: Makedonija (6.7%), Albanija (5.8%) i Srbija (0.1%).

Trgovina sa drugim zemljama sveta

Izvoz Kosova u druge zemlje sveta iznosio je 6.0 miliona evra, ili (17.1%). Kao najvažniji partneri od ovih zemalja za izvoz vredni napomenuti: Švajcarsku (9.1%) i Tursku (3.7%).

Dok, uvoz Kosova sa drugim zemljama dostigao je 114.6 miliona evra, ili (38.5%). Zemlje koje imaju najveće učešće uvoza u ovoj grupi bili su: Turska (15.9%) i Kina (9.8%).

Tabela 1: Promet robe u spoljnoj trgovini

(000€)

Period	Izvoz (FOB)	Uvoz (CIF)	Trgovinski bilans	Procenat pokrivenosti
1	2	3	4=2-3	5=2/3
2001	10,559	684,500	-673,941	1.5
2002	27,599	854,758	-827,159	3.2
2003	35,621	973,265	-937,644	3.7
2004	56,567	1,063,347	-1,006,780	5.3
2005	56,283	1,157,492	-1,101,209	4.9
2006	110,774	1,305,879	-1,195,105	8.5
2007	165,112	1,576,186	-1,411,074	10.5
2008	198,463	1,928,236	-1,729,773	10.3
2009*	165,328	1,937,539	-1,772,211	8.5
2010	295,957	2,157,725	-1,861,769	13.7
2011	319,165	2,492,348	-2,173,184	12.8
2012	276,100	2,507,609	-2,231,509	11.0
2013	293,842	2,449,064	-2,155,221	12.0
2014	324,543	2,538,337	-2,213,794	12.8
2015	325,294	2,634,693	-2,309,399	12.3
2016	309,627	2,789,491	-2,479,864	11.1
2017	378,010	3,047,018	-2,669,007	12.4
2018	367,500	3,347,007	-2,979,507	11.0
01-2018	24,565	195,954	-171,389	12.5
02-2018	22,419	206,145	-183,726	10.9
03-2018	26,407	256,551	-230,144	10.3
04-2018	25,611	271,651	-246,040	9.4
05-2018	32,878	311,856	-278,977	10.5
06-2018	37,172	306,978	-269,807	12.1
07-2018	28,802	310,253	-281,451	9.3
08-2018	30,486	307,007	-276,521	9.9
09-2018	36,687	293,854	-257,168	12.5
10-2018	38,315	308,876	-270,561	12.4
11-2018	34,737	274,870	-240,132	12.6
12-2018	29,422	303,013	-273,591	9.7
01-2019	23,480	190,439	-166,959	12.3
02-2019	24,050	232,713	-208,662	10.3
03-2019	29,572	289,192	-259,619	10.2
04-2019	36,942	295,487	-258,545	12.5
05-2019	31,892	321,621	-289,729	9.9
06-2019	32,115	275,237	-243,122	11.7
07-2019	40,470	336,866	-296,396	12.0
08-2019	31,906	311,857	-279,951	10.2
09-2019	38,422	295,724	-257,302	13.0
10-2019	32,344	315,126	-282,782	10.3
11-2019	35,391	297,613	-262,221	11.9

2019) su preliminarni podaci

2009) Podaci o uvozu razlikuju od ranijih publikacija

Tabela 2: Promet robe u spoljnoj trgovini, kumulativno

(000€)				
Period	Izvoz (FOB)	Uvoz (CIF)	Trgovinski bilans	Procenat pokrivenosti
1	2	3	4=2-3	5=2/3
01-2017	21,447	146,761	-125,313	14.6
02-2017	45,143	344,665	-299,522	13.1
03-2017	76,404	609,388	-532,984	12.5
04-2017	107,623	861,309	-753,687	12.5
05-2017	141,115	1,140,514	-999,399	12.4
06-2017	179,314	1,396,208	-1,216,894	12.8
07-2017	217,681	1,671,562	-1,453,880	13.0
08-2017	250,274	1,968,813	-1,718,539	12.7
09-2017	284,384	2,216,911	-1,932,527	12.8
10-2017	318,439	2,489,038	-2,170,599	12.8
11-2017	348,529	2,749,712	-2,401,183	12.7
12-2017	378,010	3,047,018	-2,669,007	12.4
01-2018	24,565	195,954	-171,389	12.5
02-2018	46,984	402,099	-355,115	11.7
03-2018	73,391	658,650	-585,259	11.1
04-2018	99,002	930,301	-831,299	10.6
05-2018	131,880	1,242,157	-1,110,277	10.6
06-2018	169,052	1,549,135	-1,380,083	10.9
07-2018	197,854	1,859,388	-1,661,534	10.6
08-2018	228,339	2,166,395	-1,938,055	10.5
09-2018	265,026	2,460,249	-2,195,223	10.8
10-2018	303,341	2,769,125	-2,465,784	11.0
11-2018	338,078	3,043,994	-2,705,916	11.1
12-2018	367,500	3,347,007	-2,979,507	11.0
01-2019	23,480	190,439	-166,959	12.3
02-2019	47,530	423,151	-375,622	11.2
03-2019	77,102	712,343	-635,241	10.8
04-2019	114,043	1,007,830	-893,786	11.3
05-2019	145,935	1,329,451	-1,183,515	11.0
06-2019	178,050	1,604,688	-1,426,637	11.1
07-2019	218,520	1,941,554	-1,723,033	11.3
08-2019	250,426	2,253,411	-2,002,985	11.1
09-2019	288,848	2,549,135	-2,260,287	11.3
10-2019	321,192	2,864,261	-2,543,069	11.2
11-2019	356,584	3,161,874	-2,805,290	11.3

Tabela 3: Izvoz i uvoz prema statističkim procedurama

Statističke procedure					(000€)
	Novembar- 2018		Novembar-2019		Indeksi 2019/ 2018
	Vrednost	%	Vrednost	%	
Ukupno izvoz	34,737	100.0	35,391	100.0	102
1 Redoviti izvoz	31,692	91.2	31,646	89.4	99.9
2 Izvoz za unutrašnju preradu	3,045	8.8	3,746	10.6	123.0
3 Izvoz nakon spoljne prerade	:	:	:	:	:
9 Izvoz koji se ne registruje u carini	:	:	:	:	:
Ukupno uzvoz	274,870	100.0	297,613	100.0	108
1 Redoviti uzvoz	272,793	99.2	295,361	99.2	108.3
2 Uvoz za unutrašnju preradu	2,077	0.8	2,252	0.8	108.4
3 Uvoz nakon spoljne prerade	:	:	:	:	:
9 Uvoz koji se ne registruje u carini	:	:	:	:	:

Tabela 4: Izvoz i uvoz prema sekcijama SKST-a

Sekcije prema SKST-a					(000€)
	Novembar- 2018		Novembar -2019		Indeksi 2019/ 2018
	Vrednost	%	Vrednost	%	
Izvoz (FOB)					
Ukupno	34,737	100.0	35,391	100.0	
Hrana i žive životinje	2,970	8.5	3,261	9.2	
Piće i duvan	1,782	5.1	2,196	6.2	
Neprerađeni materijali	7,499	21.6	5,749	16.2	
Gorivo	2,373	6.8	601	1.7	
Životinjske i biljne masti	10	0.0	419	1.2	
Hemijski proizvodi	1,935	5.6	2,709	7.7	
Prerađena roba	11,723	33.7	11,509	32.5	
Mašine i oprema za prevoz	1,211	3.5	2,317	6.5	
Ostale prerađene robe	5,231	15.1	6,629	18.7	
Robe koje nisu kvalifikovane negde drugde	4	0.0	2	0.0	
Uvoz (CIF)					
Ukupno	274,870	100.0	297,613	100.0	
Hrana i žive životinje	43,134	15.7	48,613	16.3	
Piće i duvan	8,877	3.2	11,344	3.8	
Neprerađeni materijali	6,081	2.2	6,692	2.2	
Gorivo	39,574	14.4	35,146	11.8	
Životinjske i biljne masti	1,695	0.6	2,430	0.8	
Hemijski proizvodi	27,390	10.0	32,421	10.9	
Prerađena roba	59,904	21.8	62,620	21.0	
Mašine i oprema za prevoz	54,456	19.8	65,161	21.9	
Ostale prerađene robe	33,588	12.2	33,001	11.1	
Robe koje nisu kvalifikovane negde drugde	171	0.1	183	0.1	

Tabela 5: Izvoz i uvoz prema sekcijama u vrednosti i procentima

(000€)

Šifra	Sekcije prema Harmonizovanom Sistemu (HS)	Novembar- 2018		Novembar -2019	
		Vrednost	%	Vrednost	%
Izvoz (FOB)					
	Ukupno	34,737	100.0	35,391	100.0
1	Živa stoka, stočni proizvodi	45	0.1	87	0.2
2	Biljni proizvodi	2,210	6.4	2,239	6.3
3	Ulje i masti	10	0.0	436	1.2
4	Prerađena hrana, pića i duvan	2,799	8.1	3,472	9.8
5	Mineralni proizvodi	4,690	13.5	2,697	7.6
6	Proizvodi hemijske industrije	454	1.3	1,261	3.6
7	Plastika,guma i srodni artikli	4,441	12.8	4,973	14.1
8	Koža i proizvodi od kože	975	2.8	776	2.2
9	Drvo i proizvodi od drveta	937	2.7	572	1.6
10	Papir i proizvodi od papira	461	1.3	388	1.1
11	Tekstil i tekstilni proizvodi	1,126	3.2	1,250	3.5
12	Obuća	125	0.4	355	1.0
13	Proizvodi od kamena, gljine, keramike i stakla	1,022	2.9	781	2.2
14	Biseri, drago kamenje, plemeniti metali itd	63	0.2	35	0.1
15	Bazni metali i metalni proizvodi	12,630	36.4	11,491	32.5
16	Pogonske mašine i mehanički e električni uređaji	993	2.9	2,081	5.9
17	Transportna sredstva	338	1.0	363	1.0
18	Optički i lekarski instrumenti,fotog, muzički instru.itd	87	0.3	91	0.3
19	Oružje i municije	:	:	:	:
20	Razni proizvedeni artikli	1,327	3.8	2,041	5.8
21	Umetnička dela	4	0.0	2	0.0
Uvoz (CIF)					
	Ukupno	274,870	100.0	297,613	100.0
1	Živa stoka, stočni proizvodi	11,427	4.2	12,201	4.1
2	Biljni proizvodi	11,723	4.3	12,292	4.1
3	Ulje i masti	1,849	0.7	2,672	0.9
4	Prerađena hrana, pića i duvan	30,063	10.9	36,891	12.4
5	Mineralni proizvodi	46,464	16.9	40,872	13.7
6	Proizvodi hemijske industrije	16,586	6.0	20,624	6.9
7	Plastika,guma i srodni artikli	18,981	6.9	19,343	6.5
8	Koža i proizvodi od kože	1,006	0.4	737	0.2
9	Drvo i proizvodi od drveta	6,012	2.2	7,586	2.5
10	Papir i proizvodi od papira	3,821	1.4	4,217	1.4
11	Tekstil i tekstilni proizvodi	17,671	6.4	16,334	5.5
12	Obuća	3,366	1.2	2,591	0.9
13	Proizvodi od kamena, gljine, keramike i stakla	9,188	3.3	9,846	3.3
14	Biseri, drago kamenje, plemeniti metali itd	323	0.1	245	0.1
15	Bazni metali i metalni proizvodi	28,338	10.3	31,396	10.5
16	Pogonske mašine i mehanički e električni uređaji	33,543	12.2	40,086	13.5
17	Transportna sredstva	21,459	7.8	25,681	8.6
18	Optički i lekarski instrumenti,fotog, muzički instru.itd	3,328	1.2	4,764	1.6
19	Oružje i municije	200	0.1	78	0.0
20	Razni proizvedeni artikli	9,350	3.4	8,974	3.0
21	Umetnička dela	174	0.1	186	0.1

Tabela 6: Izvoz prema zemljama, u vrednosti i procentima

(000€)

Država	Novembar- 2018		Novembar -2019	
	Vrednost	%	Vrednost	%
Izvoz (FOB)				
Ukupno	34,737	100.0	35,391	100.0
28 zemalja EU-a	10,487	30.2	15,607	44.1
Austrija	298	0.9	534	1.5
Belgija	447	1.3	491	1.4
Velika Britanija	732	2.1	789	2.2
Danska	28	0.1	3	0.0
Francuska	289	0.8	394	1.1
Nemačka	2,969	8.5	3,538	10.0
Grčka	191	0.5	234	0.7
Holandija	1,458	4.2	1,632	4.6
Mađarska	140	0.4	169	0.5
Irska	0	:	8.4	0.0
Italija	1,026	3.0	4,975	14.1
Luksemburg	32	0.1	17	0.0
Poljska	515	1.5	519	1.5
Češka Republika	133	0.4	445	1.3
Slovačka	15	0.0	1	0.0
Slovenija	1,260	3.6	195	0.5
Španija	4	0.0	42	0.1
Švedska	136	0.4	237	0.7
Rumunija	102	0.3	166	0.5
Bugarska	403	1.2	740	2.1
Hrvatska	247	1	312	0.9
Ostale zemlje EU-a	60	0.2	168	0.5
Cefta	15,393	44.3	13,749	38.8
Albanija	5,751	16.6	4,957	14.0
Makedonija	3,631	10.5	4,451	12.6
Crna Gora	2,413	6.9	1,691	4.8
Srbija	2,883	8.3	1,960	5.5
Bosnja i Hercegovina	715	2.1	689	1.9
Moldavija	1	0.0	1	0.0
EFTA	2,781	8.0	3,235	9.1
Švajcarska	2,706	7.8	3,229	9.1
Islanda	72	0.2	0	0.0
Norveška	3	0.0	5	0.0
Lihtenštajn	0	:	1	0.0
Ostale evropske zemlje	468	1.3	1,321	3.7
Turska	466	1.3	1,319	3.7
Ukrajina	2	0.0	2	0.0
Ostale ne-evropske zemlje	272	0.8	294	0.8
SAD	250	0.7	294	0.8
Kanada	21	0.1	:	:
Brazil	:	:	:	:
Meksiko	:	:	:	:
Zemlje iz Azije	5,093	14.7	63	0.2
Japan	18	0.1	17	0.0
Kina	125	0.4	11	0.0
Indija	4,950	14.3	35	0.1
Druga	244	0.7	1,121	3.2

Tabela 7: Uvoz prema zemljama, u vrednosti i procentima

(000€)

Države	Novembar- 2018		Novembar -2019	
	Vrednost	%	Vrednost	%
Uvoz (CIF)				
Ukupno	274,870	100.0	297,613	100.0
28 zemalja EU-a	125,944	45.8	141,665	47.6
Austrija	4,035	1.5	5,023	1.7
Belgija	1,179	0.4	1,685	0.6
Velika Britanija	2,573	0.9	2,255	0.8
Danska	559	0.2	300	0.1
Francuska	10,274	3.7	3,389	1.1
Nemačka	30,344	11.0	40,229	13.5
Grčka	11,384	4.1	9,571	3.2
Holandija	2,261	0.8	2,767	0.9
Mađarska	3,877	1.4	6,139	2.1
Irska	362	0.1	571	0.2
Italija	13,966	5.1	16,499	5.5
Luksemburg	94	0.0	116	0.0
Poljska	8,021	2.9	9,748	3.3
Češka Republika	2,362	0.9	3,402	1.1
Slovačka	1,287	0.5	1,403	0.5
Slovenija	9,658	3.5	9,699	3.3
Španija	8,133	3.0	2,945	1.0
Švedska	772	0.3	700	0.2
Rumunija	3,364	1.2	3,594	1.2
Bugarska	6,225	2.3	11,288	3.8
Hrvatska	4,146	1.5	9,116	3.1
Ostale zemlje EU-a	1,067	0.4	1,226	0.4
Cefta	55,832	20.3	41,303	13.9
Albanija	20,244	7.4	17,148	5.8
Makedonija	15,224	5.5	20,052	6.7
Crna Gora	1,793	0.7	3,631	1.2
Srbija	15,529	5.6	348	0.1
Bosnja i Hercegovina	3,027	1.1	81	0.0
Moldavija	16	0.0	42	0.0
EFTA	2,669	1.0	2,278	0.8
Švajcarska	2,475	0.9	2,044	0.7
Islanda	1	0.0	:	:
Norveška	166	0.1	215	0.1
Lihtenštajn	27	0.0	19	0.0
Ostale evropske zemlje	32,190	11.7	49,047	16.5
Turska	30,889	11.2	47,467	15.9
Ukrajina	1,301	0.5	1,580	0.5
Ostale ne-evropske zemlje	8,568	3.1	7,452	2.5
SAD	3,732	1.4	3,331	1.1
Kanada	254	0.1	242	0.1
Brazil	4,200	1.5	3,620	1.2
Meksiko	381	0.1	258	0.1
Zemlje iz Azije	31,046	11.3	32,636	11.0
Japan	1,135	0.4	1,260	0.4
Kina	28,274	10.3	29,226	9.8
Indija	1,637	0.6	2,150	0.7
Druga	18,621	6.8	23,232	7.8

